

Plenum

Tisdag 6.9.2016 kl. 14.00—18.42

14. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om begränsning av utförseln av kulturföremål, lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i Unidroit-konventionen om stulna eller olagligt exporterade kulturföremål och om tillämpningen av konventionen och lag om ändring av 18 § i lagen om Nationalgalleriet

Regeringens proposition RP 112/2016 rd

Remissdebatt

Talman Maria Lohela: Ärende 14 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till kulturutskottet.

Debatt

16.17 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (esittelypuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Kulttuuriperintö on yksi sivistyksen ja kansallisen kulttuurin perustekijöitä. Merkittävien kulttuuriesineiden säilyminen osana kansallista kulttuuriomaisuutta on tärkeää. Tämän hallituksen esityksen tarkoituksena ja tavoitteena on selkeyttää kulttuuriesineiden maastavientiä koskevia voimassa olevia säännöksiä ja saattaa ne ajan tasalle, lisätä tietämystä kulttuuriesineiden maastavientiin liittyvistä menettelytavoista ja lupakäytännöistä ja edistää kansalliseen kulttuuriperintöön kuuluvien kansallisaarteiden suojelemista. Voimassa oleva maastavientilaki kumottaisiin tämän uuden lain myötä ja korvattaisiin tällä uudella maastavientilailla. Sitä sovelletaan kansalliseen kulttuuriperintöön kuuluvien kulttuuriesineiden vientiin Suomesta muihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin ja vientiin unionin alueelta. Laissa määritellyjä, kansalliseen kulttuuriperintöön kuuluvia esineitä ei saisi viedä maasta ilman maastavientilupaa.

Vientilupaa edellyttävät esineet on jäsennelty laissa neljään pääryhmään. 1—3-kategorioiden ryhmään kuuluisivat Suomen kansalliseen historiaan ja merkkihenkilöihin kuuluvat esineet, muinaismuistolaissa tarkoitetut esineet sekä arvokkaat arkistot ja kokoelmat. Neljäs ryhmä on esineitä, joiden luvanvaraisuuteen vaikuttaisivat ikä, alkuperämaa ja Suomessa oloaika. Maastavientilupaviranomaisina toimisivat Museovirasto ja Kansallisgalleria. Ne pyytäisivät tarvittaessa asiantuntijalausuntoja toisilta museoilta ja muilta asiantuntijatahoilta. Museovirasto ylläpitää uuden lain myötä lupapäätösrekisteriä.

Tällä lailla ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia eikä merkittäviä vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Sillä ei myöskään ole tarkoitus puuttua yksityisen henkilön omistusoikeuteen, jos henkilö muuttaa pois Suomesta tai jos hän saa kulttuuriesineen perintönä tai osituksen perusteella.

Pidän tätä lakiesitystä tarpeellisena, ja se vastaa myöskin kansainvälisiä sitoumuksiamme.

Punkt i protokollet PR 78/2016 rd

16.19 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa puhemies! Kuten ministeri tuossa juuri kertoi, niin tämä on tärkeä laki kulttuuriperinnön vaalimisen kannalta. Itse haluaisin kiinnittää huomiota tuohon ryhmä 4:ään — kulkuneuvoihin, jotka siellä on eritelty. Suomessa on tällaisia kuin historiallisia autoja. Autobiilikerhot säilyttävät kulttuurihistoriallisesti tärkeitä kulkuneuvoja Suomessa, ja siellä tehdään hyvää kulttuurityötä. Tässä on nyt tärkeällä tavalla otettu esille myös tällainen asia, voiko näitä niin sanottuja museoajoneuvoja taikka vastaavia viedä maasta. Pidän tärkeänä, että tämä tarkennetaan tässä esityksessä olevalla tavalla ja saadaan sille asialle viralliset puitteet.

Meillä on Suomessa merkittäviä henkilöitä, jotka ovat ajaneet kulkuneuvolla, ja joitain muita tällaisia, presidenttien autot muun muassa esimerkkinä, ja siellä on ollut tällaisia tilanteita, että näitä autoja on viety Suomesta ja tällä lailla kadotettu sitä tärkeää kulttuurihistoriallista arvoa. Nyt tässä lakiesityksessä tähän kiinnitetään oikealla tavalla huomiota, ja sitten, kun tämä valiokuntakäsittelyssä on, toivon, että asianmukaisia järjestöjä kuullaan niin sanotusti asiantuntijoina siinä ja saadaan tarpeelliset huomiot lakiin mukaan.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till kulturutskottet.